

reportage

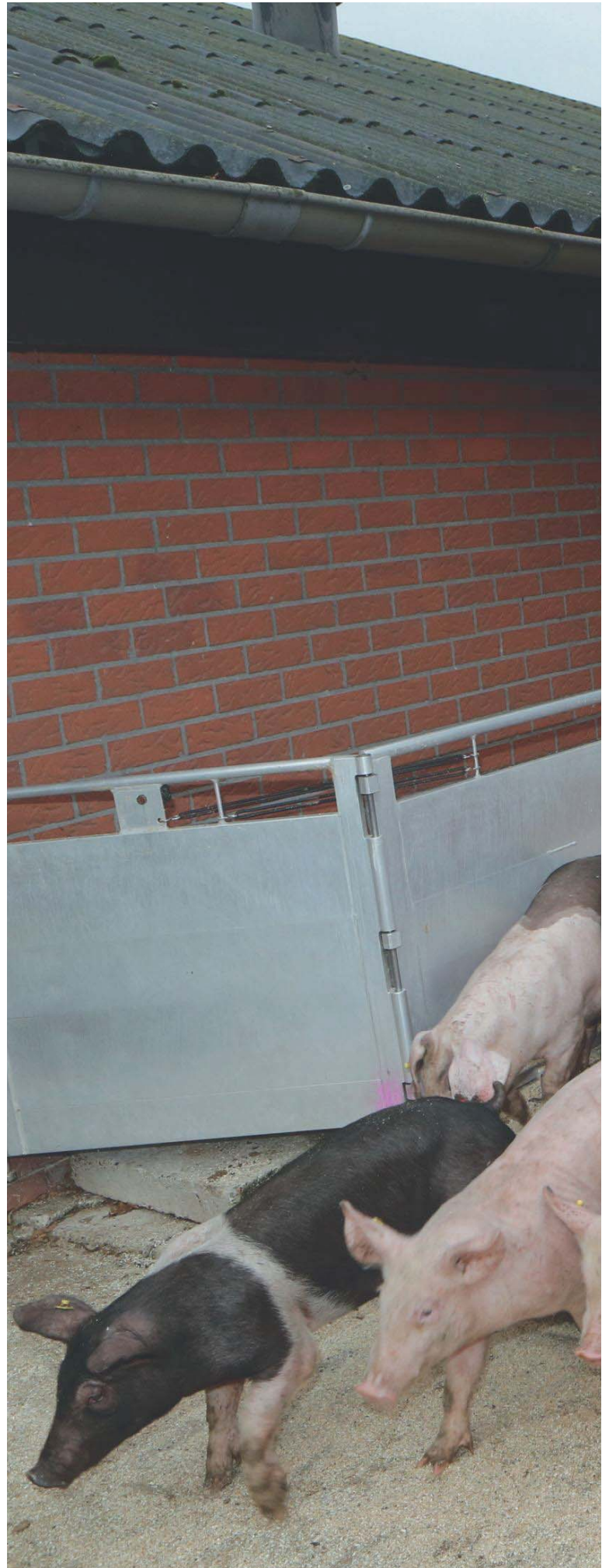
VARKENSHANDEL DIJK WIL VOOROP-
LOPEN MET SCHOON TRANSPORT

Driemaal daags grondig spoelen

“Het laatste wat we willen is dat we met onze vrachtwagens een besmetting overbrengen”, zegt directeur Hendrie Dijk van Varkenshandel Dijk uit Brucht. En dus doet hij er met zijn onderneming veel aan zijn trucks vrij van ziekteverwekkers te houden. Van spoelen en ontsmetten tot regelmatig monsters nemen in de auto’s. “We willen vooroplopen.”

Als de rest van Nederland nog slaapt, gaan de vrachtwagenchauffeurs van Varkenshandel Dijk al de weg op. Hun wekkers schallen rond een uur of 4 in de ochtend. Vanaf 6 uur mogen ze beginnen met biggen laden die naar de vermeerderaar moeten worden vervoerd, of vleesvarkens die naar de slachterij gaan. De meesten rijden van huis rechtstreek naar de eerste klant, een enkele chauffeur pikt zijn truck op in Brucht (bij Hardenberg), de door weilanden omgeven uitvalsbasis van Dijk.

Zijn de eerste biggen geladen, naar de vermeerderaar gereden en daar gelost, dan is de klus nog maar half geklaard. De chauffeur moet zijn hele auto vanbinnen en -buiten reinigen voor hij weer de weg op kan. Ten koste van alles wil de varkenshandelaar voorkomen dat een vrachtwagen ziekteverwekkers meeneemt naar de volgende klant. Voor die schoonmaak is vooral veel water nodig, vertelt Gertjan Lenters. Heel veel water. Eerst bezemen de chauffeurs het grove vuil uit de vrachtwagen, daarna begint het grote spoelen, een klus die al gauw een uur in

*“We willen niet
afwachten tot er
regels komen om
varkenstransport
veiliger te maken”*

beslag neemt. "Spoelen is nog belangrijker dan de hogedrukspuit hanteren", benadrukt Gertjan Lenters, die bij Varkenshandel Dijk verantwoordelijk is voor de naleving van de ontsmettingsprotocollen. "Je hebt er niets aan als al het vuil tegen de onderkant van de vloeren spat."

Wielen ontsmetten

Niets wordt overgeslagen: ook laarzen en drijfschotjes moeten uiteraard schoon het erf verlaten. De wielen van de vrachtwagen worden bovendien geautomatiseerd ontsmet, een nieuwigheidje in de trucks van Dijk. Alle auto's van de varkenstransporteur hebben een aparte tank met snelwerkend ontsmettingsmiddel aan boord. Het systeem zorgt ervoor dat ziekteverwekkers ook van banden, wieldoppen en -kasten worden verwijderd op het moment dat de chauffeur het erf verlaat.

Daarna kan een chauffeur naar het volgende bedrijf om biggen te laden. Onderweg stookt hij de temperatuur in de klimaat-gereguleerde vrachtwagen op en zorgt hij dat de laadruimte goed geventileerd wordt. Alle nattigheid van het spoelen moet eruit, want bacteriën gedijen nu eenmaal goed in een vochtige omgeving. Bij de volgende klant waar biggen worden gelost, herhaalt het hele proces zich, en als er een derde rit volgt, betekent dat opnieuw een uur spoelen en ontsmetten.

"We plannen bovendien dat elke vrachtwagen een keer per dag tussen de transporten door naar een erkende R&O-locatie (Reiniging en Ontsmetting) rijdt voor een extra ontsmetting", vertelt Gertjan. "En op zaterdag hebben we de wasploeg. In

Het grote spoelen neemt al gauw een uur in beslag.

Hendrie Dijk (links) en Gertjan Lenters:
"De veevervoersector kent een hoop negatieve publiciteit."

Brucht worden de wagens dan nog eens met zeep en een oplossing van een ontsmettingsmiddel onder handen genomen." Zowel de binnen- als de buitenkant, vult directeur Hendrie Dijk aan. "Ook aan de buitenkant moeten de auto's glimmen. Zo laten we zien dat we veel belang aan hygiëne hechten."

Monsters

Bij schoonmaken en ontsmetten houdt het niet op. Een buitendienstmedewerker neemt samen met een dierenarts regelmatig bloedmonsters op bedrijven die zakendoen met Dijk. Hendrie: "De varkens die we vervoeren moeten standaard ingeënt zijn tegen het circovirus en wanneer daar aanleiding voor is, vragen we ook entingen tegen mycoplasma. Een varken wordt niet beter van een transport. Daarom moeten de dieren die we op de auto laden kerngezond zijn. Wij kopen en verkopen biggen en willen de kwaliteit van ons transport waarborgen. Het laatste wat we willen is dat we met onze vrachtwagens een besmetting overbrengen."

Sinds een paar jaar neemt Varkenshandel Dijk daarom ook monsters in eigen auto's. Gertjan: "Twee keer per jaar halen we met swabs monsters uit de vrachtwagen. Die brengen we over op een kweekplaatje dat 24 tot 48 uur in onze broedstoof gaat om bacteriekolonies op te kweken. We kijken naar de totale besmetting, en bij de biggenauto's ook specifiek naar salmonella. De uitslagen van deze testen vertellen ons of we nog beter moeten ontsmetten of dat we bijvoorbeeld andere ontsmettingsmiddelen moeten proberen. Wij lopen hiermee in de sector voorop, volgens mij doet nog niemand dit op deze manier. En we willen dit uitbreiden: in de toekomst willen we op meerdere dierziekten kunnen testen."

Bewustwording

Want vooroplopen is precies wat ze bij Dijk willen, vertelt Hendrie, die samen met zijn broer Jan de directie van het familiebedrijf vormt. “De roep om het transport van biggen en van vleesvarkens die naar de slacht gaan strikt gescheiden te houden, klinkt steeds luider. Wij doen dat al ruim twee jaar. En echt strikt. Een auto die de hele week door naar de slachterij rijdt, kan niet tussendoor een biggentransport doen. Ook niet als dat beter uitkomt voor de planning. Het risico op het verslepen van ziekteverwekkers is daarvoor te groot.”

Niet elke besmetting in een vrachtauto is te voorkomen, weten ze ook bij Dijk. “Maar je kunt als varkenstransporteur wel zorgen dat je een infectie vlot constateert”, aldus Gertjan. “Als je niet regelmatig monsters neemt, merk je het veel later als er iets mis is. Wij zien het snel, en kunnen er wat aan doen. Het aantal besmettingen in onze auto’s is de laatste paar jaar flink teruggelopen, we treffen bijna geen infecties meer aan.”

“Het maakt nogal verschil of je de wagen met een brandslang of een tuinslang schoonspoelt”

“De veevervoersector kent een hoop negatieve publiciteit”, vervolgt Hendrie. “Wij willen niet afwachten tot de overheid met regels komt om het varkenstransport schoner en veiliger te maken. We willen inzichtelijk maken voor onze klanten wat we doen. Die bewustwording is belangrijk. Het is voor een varkenshouder makkelijk om bij een besmetting naar de vervoerder te wijzen. Maar doordat ze zien wat we doen om infecties te voorkomen, is er veel meer begrip.”

Wederzijds begrip maakt ook het gesprek over aanpassingen bij de varkenshouder makkelijker, zeggen Gertjan en Hendrie. Want hoewel veel ondernemers een mooie spoelplek hebben, komen de chauffeurs van Dijk ook op bedrijven waar ze het met minder faciliteiten moeten doen. Hendrie: “Er is nog ruimte voor verbetering. Varkenshouders bellen ons ook met vragen. Bijvoorbeeld: hoe kunnen we de spoelplek het best inrichten? Want we kunnen nog zo veel doen met onze auto’s, als je op een erf staat met beperkte watertoevoer, blijft het behelpen. Het maakt nogal verschil of je de wagen met een brandslang kunt schoonspelen of dat je een tuinslang tot je beschikking hebt. Gelukkig hebben steeds meer varkenshouders het goed voor elkaar.”

Varkenshandel Dijk:

- is begin jaren tachtig ontstaan uit het varkensbedrijf van de ouders van Jan en Hendrie Dijk in Oud-Bergentheim, en is tegenwoordig gevestigd in Brucht (bij Hardenberg);
- vervoert biggen en vleesvarkens in binnen- en buitenland;
- heeft 35 werknemers in dienst;
- heeft een wagenpark met twintig vrachtwagens: vier daarvan zijn bestemd voor biggentransport, de andere zestien voor het vervoeren van vleesvarkens.